

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

13. marts 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 423 (Alm. del) af 19. februar 2019 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvordan det påvirker provenuskønnet for tilbagetrækningsreformer og den langsigtede finanspolitiske holdbarhed, såfremt erhvervsfrekvensen antages at være f.eks. 1, 2 og 3 pct. point lavere end forudsat i det centrale provenuskøn over effekten af tilbagetrækningsreformer? I svaret bedes ministeren oplyse antagelser om fordelingen af de ikke-arbejdsmarkedsdeltagende på forskellige ydelser og selvforsørgende status.

Svar

I de seneste år er flere ældre (60+ årige) kommet i beskæftigelse. Det har understøttet det nuværende opsving og mindsket presset på arbejdsmarkedet. At ældre er blevet længere på arbejdsmarkedet de seneste år, skal blandt andet ses i lyset af et stigende antal ældre og de vedtagne arbejdsmarkedsreformer, navnlig de tilbagetrækningsaftaler, som sikrer, at aldersgrænserne for efterløn og folkepension hæves i lyset af den stigning, der har været i levetiden, og som ventes at fortsætte fremover.

Der er spurgt til virkningen, hvis erhvervsfrekvensen for ældre er lavere end forudsat i 2025-fremskrivningen. Hertil bemærkes, at hvis ældres beskæftigelse fx stiger mere end forudsat vil det isoleret forbedre de offentlige finanser – ligesom det omvendte vil gøre sig gældende, hvis de ældre arbejder mindre, fx som følge af en højere grad af selvpensionering, deltidsarbejde mv.

Beregningerne nedenfor skal ses som illustrative beregninger af ændringer i erhvervsfrekvensen for seniorer sammenholdt med de forudsætninger, der er lagt til grund i Finansministeriets seneste mellemfristede fremskrivning fra august 2018. Det bemærkes, at de illustrative beregninger er lavet for 1 pct.-point (+/-), men virkningen er omtrent skalerbar med antal pct.-point.

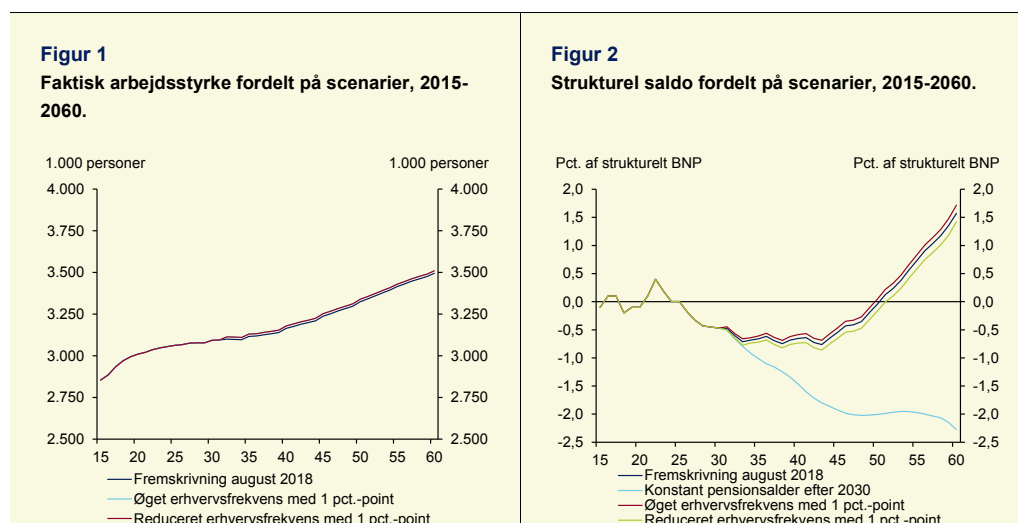
De illustrative beregninger tager udgangspunkt i Finansministeriets mellemfristede fremskrivning fra august 2018 og viser således de isolerede virkninger i forhold til dette forløb. Herudover vises det beregnede forløb i *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 326 (alm. del) af 28. januar 2019*, hvor det er forudsat, at pensionsaldrene ikke levetidsindekseres fra 2030. Det indebærer således, at pensionsaldrene ikke

øges med levetidsudviklingen i forhold til de besluttede forhøjelser (65 år i 2027 for så vidt angår efterløn og 68 år i 2030 for så vidt angår folkepension). For at beregne virkningen af hhv. højere/lavere erhvervsfrekvens på provenuvirkningen af at fastastholde pensionsalderen, hhv. øges/reduceres erhvervsfrekvensen for ældre (65+) fra 2032 i forhold til det mellemfristede grundforløb. Det skal ses i sammenhæng med, at det netop er disse personer i årene efter 2032, som bliver påvirket af en ophævelse af levetidsindekseringen.

En forhøjelse/reduktion af de ældres erhvervsfrekvens på 1 pct.-point (for alle 65-90 årige i årene fra 2032 og frem) svarer til, at den samlede arbejdsstyrke øges/reduceres med knap 14.500 personer i gennemsnit fra 2032 og frem, *jf. figur 1*. Det bemærkes, at personer over 65 år har generelt lav arbejdstid, hvorfor fuld-tidsbeskæftigelsen øges/reduceres med godt 8.000 personer.

Hvis forliget bag levetidsindekseringen ophæves og tilbagetrækningsalderen derfor ikke hæves yderligere selv om levetiden stiger fremadrettet – dvs. hvis folkepensi-onsalderen ikke hæves som forudsat fra 2035 (og tilsvarende efterlønsalderen fra 2032) – så vil de offentlige finanser isoleret set blive svækket med, hvad der svarer til ca. 59 mia. kr. om året (målt ved virkningen på den finanspolitiske holdbarheds-indikator i forhold til det mellemfristede grundforløb)

Hvis det illustrativt lægges til grund, at erhvervsfrekvensen for ældre (65+) øges/reduceres med 1 pct.-point fra 2032 og frem, forbedres/forværres den fi-nanspolitiske holdbarhed med ca. 0,1 pct. af BNP, svarende til ca. 2 mia. kr. (2018-niveau) om året i forhold til det centrale skøn. Effekten på hængekøjeud-fordringen i de to illustrative scenarier er af samme størrelsesorden, *jf. figur 2*. Virkningen af at ophæve indekseringen reduceres/øges derved ved disse illustrati-ve beregninger fra ca. 59 mia. kr. til hhv. 57 mia. kr. (ved -1 pct. point) og hhv. 61 mia. kr. (ved +1 pct. point).

Anm: I beregningen er erhvervsfrekvensen øget/reduceret med +/- 1 pct.-point for de 65+ årige. Personer, der træder ind i/ud af arbejdsstyrken, antages at komme fra restgruppen kaldet øvrige.

Kilde: Egne beregninger.

Skaleres virkningen til et fald på 2 og 3 pct.-point i erhvervsfrekvensen, er virkningen af levetidsindekseringen af aldersgrænserne efter 2030 henholdsvis 56 mia. kr. og 54 mia. kr. Øges erhvervsfrekvensen i stedet med 2 eller 3 pct.-point er den varige virkning henholdsvis 62 mia.kr. og 64 mia.kr. baseret på de illustrative beregninger. Tallene er afrundet til nærmeste hele mia. kr.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister